

Nr 100.

Av herr **Andersson, Elon**, och herr **Anderberg**, om ändrad lydelse av 17 § 1 mom. andra stycket lagen om landsting.

Enligt 17 § 1 mom. i lagen om landsting tillkommer rätt att vid lagtima landstingsmöte väcka förslag länsstyrelsen, medlem av landstinget samt dess förvaltningsutskott. Förslag bör, för att kunna komma under behandling, innefatta ett ämne inom landstingets befogenhet, vara skriftligen uppsatt och senast den 1 augusti avlämnat till landstingets expedition; dock må förvaltningsutskott jämväl efter nämnda tid men ej senare än fjorton dagar före början av landstingets möte väcka dylikt förslag.

Den tidpunkt, före vilken förslag skulle väckas till landsting, var ursprungligen i landstingsförfordningen fixerad till fjorton dagar före mötets början. Samtidigt med att år 1913 den nyheten infördes, att de till mötet inkomna förslagen skulle tryckas och, såvitt ske kunde, minst åtta dagar före mötet delgivas landstingsmännen, ändrades denna tidpunkt till tjugo dagar före mötet. Ändringen motiverades uteslutande med önskvärdheten av erforderlig tid för förslagens tryckning och utsändande. Kommunalförfattningssakkunniga föreslogo i sitt år 1923 avgivna betänkande med förslag till lag om landsting m. m., att förslag till landsting borde väckas senast den 25 juli. Sakkunniga, som även föreslagit, att förvaltningsutskottet borde grundligt bereda alla till landstinget ingivna framställningar, ansågo nämligen erforderligt, att utskottet finge skälig tid till detta beredningsarbete. Emellertid framfördes i flera remissyttranden betänkligheter mot den ifrågasatta avknappningen av motionstiden, och föredragande departementschefen ansåg, att denna borde utsträckas till den 1 augusti. »Även med en dylik ändring», framhöll han, »bör förvaltningsutskottet med ett intensivt arbete kunna hinna med en tillfredsställande beredning». Riksdagen beslöt i enlighet med departementschefens förslag, och hithörande bestämmelser erhöles den utformning, som ovan redogjorts för.

Under de år som gått sedan landstingslagen tillkom, har landstingens verksamhet högst väsentligt ökat. Gamla arbetsuppgifter ha utvidgats och nya ha tillkommit i stor omfattning. En naturlig följd härav är, att landstingens arbetsmaterial i betydande grad utökats och därmed även det beredningsarbete, som åvilar förvaltningsutskotten. Det är under sådana förhållanden naturligt, att den förvaltningsutskottens tillmätta beredningstiden, vilken redan vid lagens tillkomst var synnerligen knapp, nu blivit otillräcklig och nödvändiggör en synnerligen stark forcering av beredningsarbetet, vilket är i hög grad påfrestande såväl för förvaltningsutskottens ledamöter som för landstingens kans-

lier. Det ligger i sakens natur, att ett beredningsarbete, som måste utföras under dylika pressande förhållanden, ej kan bliva av den grundliga natur, som är önskvärd.

Den för beredningsarbetet tillmätta tiden måste sålunda anses alltför kort. Härtill kommer, att tryckningen av de betydande volymer, som innehålla landstingens arbetsmaterial, ej låter sig tekniskt genomföra på den korta tid, man ursprungligen räknade med. Följden har blivit, att landstingens handlingar alltför sent komma landstingsmännen tillhanda. Det har sålunda hänt, att dessa handlingar kunnat utsändas till landstingsmännen endast några få dagar före landstingens början. Det säger sig självt, att landstingsmännen under sådana förhållanden icke kunna på ett tillfredsställande sätt tränga in i och bilda sig en egen uppfattning om de frågor, landstinget har att handlägga. Detta måste anses som en synnerligen allvarlig brist, vilken påtalades i flera motioner, som väcktes vid fjolårets landstingsmöten.

Även om anledning torde finnas att överväga även vissa andra ändringar i landstingslagen, främst i fråga om landstingens sammanträdestid, är det dock den knapp tillmätta beredningstiden, som i första hand påkallar en ändring. Det synes rimligt, att de ärenden, som skola föreläggas landstinget, ingivas i så god tid, att dels det erforderliga beredningsarbetet medhinnes utan alltför stark forcering, dels landstingsmännen beredas nödig tid att före landstingsmötet studera de ärenden, som skola föreläggas landstinget. Ett tillgodoseende av dessa önskemål torde knappast kunna ske på annat sätt än att motionstiden avkortas. Med den starka ansvällning av landstingens verksamhet, som under senare år skett, synes det därvid knappast tillräckligt, att handlingarna till landstinget, såsom kommunalförfattningssakkunniga föreslogo, skola hava inkommit den 25 juli, utan en ytterligare förkortning av motionstiden synes motiverad. Under beaktande av olika på detta spörsmål inverkan omständigheter få vi föreslå, att lagen om landsting ändras därhän, att förslag till landstinget skola ingivas senast den 15 juli.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att 17 § 1 mom. andra stycket lagen om landsting erhåller följande ändrade lydelse: »Förslag bör, för att kunna komma under behandling, innefatta ett ämne inom landstingets befogenhet, vara skriftligen uppsatt och senast den 15 juli avlämnat till landstingets expedition; dock må förvaltningsutskott jämväl efter nämnda tid men ej senare än fjorton dagar före början av landstingets möte väcka dylikt förslag.»

Stockholm den 23 januari 1946.

Elon Andersson.

Rud. Anderberg.
